

Next Level:
Anne
de Vries

28.8 – 1.11.15

E _ M E R G E

Next Level: Anne de Vries

Het is moeilijk om de impact van de digitalisering en het internet op onze wereld te overschatten. De 'brickstone Motorola mobile phone' waarmee het jaren tachtig politie-duo Sonny Crockett en Ricardo Tubbs uit de politieserie *Miami Vice* belde, behoort nu al tot de archeologie van de telefonie. Het duurde tien uur om het ding op te laden en je kon er dertig minuten mee bellen. De baksteen was een noviteit die regelmatig in de massamedia zou opduiken als symbool van rijkdom en vooruitgang. Slechts tien jaar later, in 2002, werd de eerste smartphone ontwikkeld: handzamer, functioneler en veel goedkoper. Tegenwoordig is de mobiele telefoon de meest verspreide nieuwe technologie ter wereld. Er zijn meer mobiele telefoonabonnementen dan aardbewoners. In 2004 richtte Mark Zuckerberg Facebook op. Vandaag wordt het sociale netwerk door meer dan een miljard mensen gebruikt. Instagram werd in 2010 geïntroduceerd en heeft nu al meer gebruikers dan Twitter, dat opgericht werd in 2006.

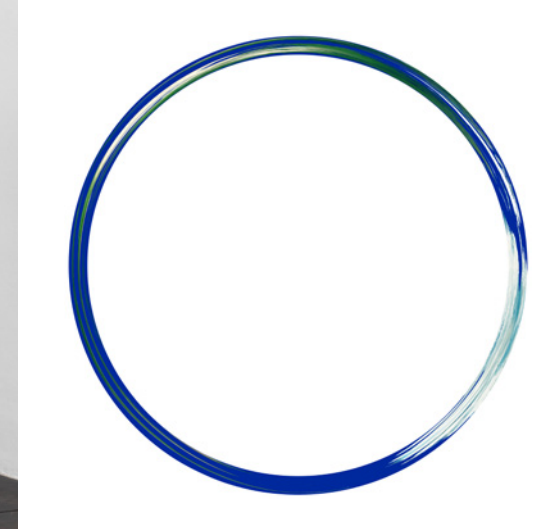
De komst van het internet, allerlei mobiele apparaten en de digitale revolutie heeft ons leven ingrijpend veranderd. En we staan slechts aan het begin. De komende jaren zullen miljarden voorwerpen verbonden worden met het internet en daarmee 'smart products' (The Internet of Things) worden. De laatste ingrijpende technologische revolutie was de industriële revolutie waarbij mechanische apparaten allerlei functies overnamen die de mens tot op dat moment handmatig uitvoerde. De gevolgen waren enorm: spoorwegen werden aangelegd, werk werd gemechaniseerd, tijd werd gecentraliseerd en de wereld leek kleiner te worden. De fotografie werd uitgevonden op het moment dat al deze ontwikkelingen plaatsvonden.

De huidige positie van de fotografie heeft veel gemeen met de vroege jaren van het medium. Toen werd op grote schaal geëxperimenteerd met nieuwe fotografische tech-

nieken. Vanuit een open en non-conformistische geest werden methoden en processen uitgeprobeerd die nog lang niet volledig waren uitgekristalliseerd. Neem Eadweard Muybridge (1830-1904), de negentiende-eeuwse Britse immigrant wiens experimenten van enorm belang waren voor Hollywood en Silicon Valley. Hij maakte duizenden foto's van mensen en dieren in beweging en ontwikkelden een apparaat, de zoopraxiscoop, waarmee hij zijn foto's achter elkaar kon projecteren waardoor beweging ontstond. De zoopraxiscope was de voorganger van de geperforeerde filmstrook die zo belangrijk zou worden in film en fotografie.

De opwinding die Muybridge voelde toen hij in staat bleek om beweging vast te leggen; zijn verwondering en nieuwsgierigheid naar de technische en beeldende mogelijkheden van het nieuwe medium van de fotografie is nu vervangen door een nieuwe generatie beeldmakers die de werkelijkheid naar hun hand zetten en illusoir maken. Het vermogen van hedendaagse beeldmakers om foto's, filters en kleuren te combineren in de virtuele ruimte van de computer, zorgt voor een vrijheid die nog niet zo lang geleden nauwelijks voorstelbaar was. Vergelijk het met de introductie van de fotografie die de schilderkunst bevrijdde van de conventie om naar de werkelijkheid te schilderen. Het leidde uiteindelijk tot abstracte schilderkunst. In de fotografie is de onlosmakelijke link met de realiteit zowel een zegen als een last geweest. Door de opkomst van de digitale fotografie en alle technische hulpmiddelen en door de opkomst van apparaten die nog beter zijn in het weergeven van de realiteit is er een groep beeldmakers ontstaan die het begrip fotografie bevragen.

Anne de Vries (Den Haag, 1977) behoort tot een generatie kunstenaars die zowel de technische, inhoudelijke als formele grenzen van

de fotografie oprekken. Met een camera in de ene hand, digitale gereedschappen in de andere en een extra hand voor zeer uiteenlopende materialen is fotografie is niet langer gebonden aan het platte vlak. Zij omarmen de fluïde, dynamische wereld die in de computer bestaat en de nieuwe wereld die daarvoor wordt gefaciliteerd. Fotografie wordt door hen ingezet als een belangrijk onderdeel van een veel ruimere kunstpraktijk waarin een diversiteit aan materialen, technieken en methoden samenkomen.

De generatie kunstenaars waartoe De Vries behoort heeft het label 'Post Internet' gekregen. Kunstenaar Artie Vierkant schrijft in zijn essay *The Image Object Post Internet* (2010):

"Post-Internet Art" is a term coined by artist Marisa Olson! and developed further by writer Gene McHugh in the critical blog "Post Internet"" during its activity between December 2009 and September 2010. Under McHugh's definition it concerns "art responding to [a condition] described as 'Post Internet'—when the Internet is less a novelty and more a banality. Perhaps ... closer to what Guthrie Lonergan described as 'Internet Aware'—or when the photo of the art object is more widely dispersed [&] viewed than the object itself." There are also several references to the idea of "post-net culture" in the writings of Lev Manovich as early as 2001."

Inmiddels is de term Post Internet aan veel discussies onderhevig, maar een aantal kenmerken die Vierkant noemt, blijven waardevol om deze generatie kunstenaars te duiden. Zo zijn deze kunstenaars niet alleen kunstenaar, maar ook curator, architect, moderator en schrijver. Hun projecten bewegen zich naadloos van een fysieke representatie in de ruimte, naar een boek e/o naar een vorm die op het internet werkt.

In de 'post-internet' wereld domineren sociale netwerken en zijn consumenten zelf de producten die worden 'getagged' en verkocht door multinationals. De groeiende verbintenis tussen consumenten en bedrijven hebben de manier veranderd waarop deze groep kunstenaars

naars met producten omgaan. Hierdoor geïnspireerd creëren zij foto's en installaties waarin consumptiegoederen, voorverpakte producten en massaal geproduceerde wegwerpartikelen versmelten. Hun werk is een uiting van een fascinatie voor nieuwe technologieën en de mogelijkheden ervan. Tegelijkertijd neemt het een kritische houding aan ten opzichte van het neoliberale kapitalisme.

•

Anne de Vries groeide op in een tijdperk waarin het internet, Photoshop en Tumblr en mobile upload feeds vanzelfsprekend werden. Net als kunstenaars Katja Novitskova (Tallinn, 1984), Timur Si-Qui (Berlijn, 1984) en Simon Denny (Auckland, 1982) eigent Anne de Vries zich de visuele beeldtaal van de reclame- en advertentie-industrie toe. Deze beeldtaal is de dominante taal van de 'global economy' die je overal om je heen ziet: in de 24-uurs nieuwsvoorzieningen, in de agressieve opmars van 'search engine optimization' diensten en in social media marketing. In de groepstentoonstelling *Unstable Media* (2013) die De Vries voor Galerie Martin van Zomeren in Amsterdam samenstelde werd deze beeldtaal en de producten die erbij horen gehackt, herschikt en toegeëigend door de deelnemende kunstenaars.

De huidige generatie beeldmakers staan onverschillig tegenover het onderscheid tussen 'hoge' en verheven geïnstitutionaliseerde kunst en de 'lage', banale kunst die ons dagelijks omgeeft. Het is tegen deze achtergrond dat Anne de Vries zijn tentoonstellingen opbouwt rondom hedendaagse beeldcultuur, corporate branding, visual merchandising, stock fotografie en hardstyle dance events. Deze hebben eveneens een relatie met betrekking tot de filosofische ideeën van Elias Canetti in *Crowds and power* (1962) en Gustav Le Bon in *La Psychologie des foules* (1885). Deze sluiten ook aan bij de laatste essay van Gilles Deleuze *Immanence: A Life* (1995). Hij is één van de filosofen die belangrijk is geweest voor de hedendaagse 'New Materialist' filosofen zoals Manuel de Landa (Mexico City, 1952) en Quentin Meillassoux (Parijs, 1967). Quentin Maillassoux valt ook onder de spe-

culatief geschaarde denkers, die veel invloed hadden op verschillende Post-Internet gerealiseerde kunstenaars.

Het uitgangspunt voor het werk van De Vries is de combinatie van het abstracte begrip 'nieuw materialisme' met alledaagse objecten en met het gebruik van nieuwe materialen, technologieën en printtechnieken. Zijn oeuvre loopt uiteen van tweedimensionale digitale fotografie en driedimensionale (foto) sculpturen tot nieuwe media installaties.

Inhoudelijk is het werk van De Vries gebaseerd op de invloed van technologie op onze perceptie en ervaring van de wereld en de daarmee samenhangende sociale en politieke implicaties. Zijn serie *Image Transfers* (2012) bestaat uit de samensmelting van een digitale foto en een opsomming in tekst van het eigen productieproces van de foto. Beginnend als een stilleven van supermarktfruit, gefotografeerd door een digitale camera, 'reist' het beeld via lens, chip, snoer, computercomponenten en software tot aan zijn uiteindelijke vorm als papier hangend in een ruimte. De eenvoud van het beeld wordt overschaduwd door een stroom aan informatie waarin het productieproces en de circulatie van beeld in de globaliserende economie worden ontrafeld.

Katanga Bub (2011) is gebaseerd op een persfoto van het landschap waarin de mijnwerkers van Katanga in de Democratische Republiek Congo werken. De mineralen Wolfram en Coltan, grondstoffen die van groot belang zijn voor de vervaardiging van mobiele toestellen, worden hier gedolven. De Vries fotografeerde de persfoto opnieuw maar nu onder water. Door het water krijgt de foto een fluïde karakter dat aansluit bij het rudimentaire, aardse karakter van de mineralen. Op de foto zijn mobiele telefoons aangebracht die details van de persfoto laten zien en zorgen voor de connectie tussen de mineralen en de producten van de 'global economy'. Aan de ene kant helpen deze mobiele apparaten bij de bewustwording van de situatie in de wereld. Aan de andere kant zorgt het voor een problematische sociale en politieke positie van Congo in de wereld-economie. Het toont daarnaast ook de trans-

formatie van materie naar informatie, van productie naar het product, van ruwe grondstof tot het genereren van data. 'Image Transfer' en *Katanga Bub* hebben als thema de circulatie van koopwaar (commodities), de rol van beeld en hoe dat ons beïnvloedt.

Een andere lijn in het werk van De Vries heeft een metafysische kant. Hij is geïnteresseerd in het punt waar metafysische thematiek kan worden ervaren in informatie, wetenschap, commercie en populaire cultuur. Het werk probeert voor de hand liggende betekenissen te vermijden. Het gaat uit van een wereldbeeld waar betekenis nooit intrinsiek is en tot steeds nieuwe vormen komt. Een wereld die geen Platoesque "essenties", symboliek, of creationistische rolverdelingen nodig heeft om in een materiële werkelijkheid (waar wij wel of geen weet van hebben) als wonderbaarlijk te worden ervaren.

De Vries: " Wat mij interesseert is hoe digitale technologieën uiteindelijk geworteld zijn in de menselijke behoefte om fysieke en geestelijke beperkingen te overkomen. Dit is een oeroude zoektocht waarin wetenschap, kunst en het spirituele met elkaar zijn verbonden. Deze zoektocht heeft geleid tot de gemanipuleerde realiteit van vandaag en van de toekomst. Ik ben geïnteresseerd in hoe het gebruik van de computer het mathematische met het psychedelische verbindt; in de weergave van patronen en het berekenen van tijd en ruimte die de menselijke perceptie te boven gaat.

De recente video *Critical Mass: Pure Immanence* (de eerste video van een lopende serie genaamd Critical Mass, waarin dance muziek intro's en filosofie wordt gecombineerd) is opgebouwd uit beeldmateriaal geschoten door Anne de Vries en Q Dance. Tijdens verschillende hardstyle dance events worden 3D elementen en tekst in de vorm van een voice over gecombineerd. De video is een meditatie van de ervaring van een individu in de grootst denkbare massa: het boven zichzelf uitstijgen, het één worden met de massa. Dit komt tot stand in omgeving met alleen maar kunstmatige lichten en geluiden. De video is een viering van het ecstatische en een vorm van techno-spiritualiteit die met elektroni-

sche muziek is verbonden. De menigte, waarin individuen de spectaculaire lasershow fotograferen, wordt zelf materie met eigen eigenschappen en patronen die ontstaan. Deze verschilt van een massa die ontstaat naar aanleiding van sociale, religieuze en politieke aspiraties zoals tijdens Hadj in Mekka, de Arabische lente, en de bijeenkomst Martin Luther King; historische gebeurtenissen. Beeldmateriaal hiervan heeft De Vries geprint op wormachtige vormen.

De overvloedig gedocumenteerde spectaculaire lasershows vormen ook de basis voor fotografische composities in de geest van de composities van de Russische kunstenaar Wassily Kandinsky uit de jaren twintig van de vorige eeuw. In 1911 schreef hij *Concerning the Spiritual in Art* waarin hij kunstenaars, werkend vanuit een vrije geest, zag als de leiders van een nieuw spiritueel tijdperk. In 1923 onderzocht hij zijn ideeën over kleuren en vormen en hun psychologische en spirituele effecten in de beroemd geworden serie olieverf schilderijen *Compositions*. Anne de Vries probeert de metafysische ideeën van Kandinsky, die anders zijn dan de lasershows die wij vandaag de dag kennen, te verbinden met een hedendaagse realiteit met een soortgelijke opzet van collectieve belevenis.

In de tentoonstelling E_M E R G E van Anne de Vries bij Foam zijn oude en nieuwe werken bij elkaar gebracht. Samen vormen zij een overpeinzing van de vooruitgang, de positie van het individu in de massa en de rol van beeld in de 'global economy'.

VERDER LEZEN:

Cotton, Charlotte, *The Photograph as Contemporary Art*, Chapter 8, *Physical and Material*, pp.218-249, Thames & Hudson, derde herziene editie, London 2014

Manuel De Landa, *A Thousand Years of Nonlinear History*, New York 1997

Foam Magazine, Issue #29, *What's Next*, Amsterdam 2011-2012

Foam Magazine, Issue #38, *Under Construction*, Amsterdam 2014

Kholeif, Omar (editor), *You Are Here. Art After the Internet*, Cornerhouse and SPACE, London 2014

Rush, Michael, *New Media in Art*, Thames & Hudson, London 2005

Vierkant, Artie, *The Image Object Post-Internet*: <http://jstchillin.org/artie/vierkant.html>

WEBSITES:

<http://annedevries.info/>
<http://katjanovi.net/>
<http://www.t293.it/artists/simon-denny/>
<http://timursiqin.com/>
<http://lunch-bytes.com/artists-experts/vries-anne/>

Vanaf het najaar van 2015 organiseert Foam met ondersteuning van Ammodo de tentoonstellingsreeks Next Level die een breed publiek kennis wil laten maken met vernieuwende kunst van relatief jonge beeldmakers die vooruitstrevend zijn in hun gebruik van het medium fotografie.

Partner Next Level:

A
O M
D M
O

Het nieuwe werk van Anne de Vries is mede mogelijk gemaakt door het Mondriaan Fonds.

M
mondriaan
fonds

Op de beeldpagina van boven naar beneden, links naar rechts:

- A *Forecast*, 2011
© Anne de Vries
- B *Katanga Bub*, 2011
© Anne de Vries
- C *Whole World Overview*, 2011
© Anne de Vries
- D *Steps of Recursion – Tuned (detail)*, 2012 © Anne de Vries
- E *Steps of Recursion – Tuned*, 2012 © Anne de Vries

Credit achterkant:
Anne de Vries, *Katanga Bub (detail)*, 2011

Print
robstolk®

Design
Vandejong

Foam wordt ondersteund door de BankGiro Loterij, De Brauw Blackstone Westbroek, Delta Lloyd, Gemeente Amsterdam, Olympus en de VandenEnde Foundation.

foam

Keizersgracht 609
1017 DS Amsterdam
020 5516500
www.foam.org

